Dosarul:nr.2a-3575/23 Judecător: Neguriţa Veaceslav
2-22119224-02-2a-19092023

D E C I Z I E

25 iunie 2024 mun. *****

Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel *****

În componentă:

Președintele ședinței, judecătorul Marina Anton

Judecătorii Olga Cojocaru şi Andrei Cașcaval

Grefier Ecaterina Mihailov

examinând în ședința publică apelul declarat de ***** împotriva hotărârii Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 25 mai 2023, adoptată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către ***** împotriva Procuraturii Anticorupție cu privire la anularea sechestrului asupra bunului imobil,

c o n s t a t ă:

La data de 11 august 2022, ***** s-a adresat în instanță cu o cerere de chemare în judecată împotriva Procuraturii Anticorupție cu privire la anularea sechestrului asupra bunului imobil aplicat prin încheierea nr.12-109/2021 din 16.02.2021 și a mandatului nr.12-109/2021 din 16.02.2021, emise de Judecătoria *****, sediul Ciocana.

În motivarea cererii, a menționat că la 12.05.2021 reclamantul ***** s-a adresat către Agenția Servicii Publice cu o cerere să-i fie eliberat un extras în privința bunului imobil cu numărul cadastral 001107.003.01.064 situat în *****, str. Prieteniei 4, ap.64, ce-i aparține cu drept de proprietate. Recepționând extrasul din Registrul Bunurilor Imobile a constatat că la Subcapitolul III, Partea I a extrasului, figurează un sechestru aplicat în baza hotărârii instanței de judecată/mandatului judecătoresc nr.12-109/2021 din 16.12.2021.

În urma solicitării formulate, la 12.05.2021 Centrul Multifuncțional Strășeni i-a eliberat lui ***** copia autentificată a mandatului judecătoresc nr. .12-109/2021 din 16.12.2021, emisă de Judecătoria *****, sediul Ciocana și a scrisorii de expediere nr.21/14-1088 din 22.02.2021 expediată de Agenția de recuperare a bunurilor infracționale.

Menționează că, potrivit încheierii Judecătoriei *****, sediul Ciocana din 16.02.2021, sechestrul a fost aplicat pe bunurile imobile, care de fapt nu aparțineau cu drept de proprietate lui Postu Igor și anume asupra 1.0 cotă parte din apartamentul cu numărul cadastral 001107.003.01.064 situat în *****, str. Prieteniei 4, ap. 64 cu suprafața de 69.2

m.p., întru asigurarea recuperării prejudiciului cauzat prin infracțiune, în cadrul procesului penal nr.2020010642.

Susține că, la data aplicării sechestrului -16 februarie 2021, bunul imobil aparținea cu drept de proprietate lui ***** în baza contractului de vânzare-cumpărare nr.3743 din 20.05.2010, care a fost înregistrat în Registrul bunurilor imobile cu nr.8001/10/8142 la 08.07.2010. Iar la data aplicării sechestrului, bunul imobil cu numărul cadastral 001107.003.01.064 era ipotecat în beneficiul BC „Moldindconbank" SA, contractul de credit și de ipotecă continuând să producă efecte juridice până la executarea integrală a acestora (anul 2027).

Relatează că ***** nu a avut, nu are și nici nu poate avea o careva calitate procesuală (bănuit, învinuit, inculpat) în cauza penală în cadrul căreia a fost aplicat sechestrul. Astfel, în privința bunului imobil proprietatea lui ***** urmau a fi aplicate toate garanțiile dreptului de proprietate în sensul art.316 Cod civil (art.501 Cod civil în redacția anului 01.03.2019) și prezumția legalității caracterului autentic și complet al datelor din registrul bunurilor imobile în sensul art. 497 Cod civil (art.416 și 449 Cod civil în redacția anului 01.03.2019), totodată garanțiile dreptului de proprietate și prezumția caracterului licit al dobândirii în sensul art.46 din Constituția Republicii Moldova.

Consideră că, sechestrul aplicat prin încheierea nr.12-109/2021 din 16.12.2021, emisă de Judecătoria *****, sediul Ciocana în privința bunului ce aparținea cu drept de proprietate lui *****, reprezintă o ingerință în exercitarea dreptului de proprietate, care nu este compatibilă testului de legalitate.

Având în vedere cele menționate, reclamantul prin intermediul avocatului său, a înaintat Procuraturii Anticorupție o cerere prin care a solicitat ridicarea sechestrului de pe apartamentul cu numărul cadastral 001107.003.01.064 situat în *****, str. Prieteniei 4, ap. 64 cu suprafața de 69.2 m.p. ce aparține cu drept de proprietate lui *****. Prin ordonanța din 26.05.2021, Procuratura Anticorupție a respins cererea de ridicare a sechestrului.

Astfel, reclamantul consideră că argumentele invocate de Procuratura Anticorupție întru respingerea cererii privind ridicarea sechestrului sunt superficiale, tendențioase și ilegale, pe fundalul unei aprecieri eronate a circumstanțelor faptice și o intruziune impardonabilă în viața de familie a reclamantului. Or faptele incriminate lui Postu Igor ar fi avut loc în luna august 2013, adică peste 3 ani de la data în care reclamantul a dobândit dreptul de proprietate asupra apartamentului, astfel la procurarea apartamentului nu a existat nici un motiv pentru întocmirea unui contract fictiv.

La data dobândirii dreptului de proprietate asupra apartamentului de către reclamant, Postu Igor locuia în concubinaj cu viitoarea sa soție, iar părinții viitoarei soții le-au transmis în gestiune o casă individuală nefinalizată cu mai multe nivele amplasată în *****, urmând ca dreptul de proprietate asupra acesteia să fie transmis după încheierea căsătoriei. Astfel ținând cont că casa individuală necesită multe investiții pentru finalizare Postu Igor i-a propus reclamantului, fratelui său, să procure de la el apartamentul cu echivalentul sumelor achitate până la acel moment pentru credit, urmând ca după ce Postu Igor va elibera apartamentul și se va muta în casa individuală, obligațiile de stingere a creditului să treacă pe seama reclamantului. Consideră că este straniu argumentul că ***** împreună cu soția Postu Diana au obținut "venituri legale" în sumă totală de doar 22 376,34 lei, în lumina realităților existente în Republica Moldova, iar plecând de la acest raționament sumele dobândite de reclamant cu titlu de împrumut nu urmează să fie catalogate ca fiind ilegale.

Solicită admiterea cererii de chemare în judecată și anularea sechestrului autorizat prin încheierea nr.12-109/2021 din 16.02.2021 și a mandatului nr.12-109/2021 din 16.02.2021 emise de Judecătoria *****, sediul Ciocana asupra 1.0 cotă parte din apartamentul cu numărul cadastral 001107.003.01.064 situat în *****, str. Prieteniei 4, ap. 64 cu suprafața de 69.2 m.p. ce aparține cu drept de proprietate lui *****.

Prin referința depusă la 06.10.2023 pârâtul a solicitat respingerea ca neîntemeiată a cererii de chemare în judecată a avocatului Dumitru Bejenar în interesul lui Ion Postu privind scoaterea de sub sechestru a bunului imobil 1.0 cotă parte din apartamentul cu numărul cadastral 001107.003.01.064 situat în *****, str. Prieteniei 4, ap. 64 cu suprafața de 69.2 m.p., aplicat în cadrul urmării penale în cauza penală nr.2020010642 și autorizat prin încheierea și mandatul Judecătoriei *****, sediul Ciocana din 16.02.2021.

În motivarea poziției sale, pârâtul a indicat că prin încheierea și mandatul Judecătoriei *****, sediul Ciocana din 16.02.2021 a fost admis demersul procurorului în Procuratura Anticorupție Liliana Partole din 16.02.2021, formulate în cadrul cauzei penale nr.2020010642 de învinuire a lui Postu Igor în comitere infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal și a fost autorizată aplicarea sechestrului, în scopul reparării prejudiciului cauzat prin infracțiune, asupra bunurilor care aparțin cu drept de proprietate în calitate de proprietar și beneficiar efectiv învinuitului Postu Igor dintre care 1.0 cotă parte din apartamentul cu numărul cadastral 001107.003.01.064, situat în *****, str.Prieteniei 4, ap. 64 cu suprafața de 69.2 m.p.

Susține că ordonanța organului de urmărire penală din 11.02.2021 privind aplicarea sechestrului asupra bunurilor care aparțin cu drept de proprietate în calitate de proprietar și beneficiar efectiv învinuitului Postu Igor și încheierea și mandatul Judecătoriei *****, sediul Ciocana din 16.02.2021 privind autorizarea aplicării sechestrului sunt întemeiatele și legale, reprezentând o apreciere corectă a circumstanțelor de fapt și de drept ale speței, de către instanță fiind corect aplicată legea.

Relatează că la 05.08.2020 a fost pornită urmărirea penală conform elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute la art. 191 alin.(5) Cod penal. Prin ordonanța din 04.12.2020, Postu Igor a fost pus sub învinuire incriminându-i-se comiterea infracțiunii prevăzute la art.190 alin.(5), 190 alin.(5) și art. 190 alin.(5) Cod penal. La 28.12.2020, Procuratura Anticorupție a dispus prin delegație Agenției de Recuperare a Bunurilor Infracționale din cadrul CNA efectuarea investigațiilor financiare paralele în privința învinuitului Postu Igor, în vederea identificării bunurilor infracționale care pot fi sub sechestru sau care ar putea constitui obiect al confiscării speciale, cât și în scopul asigurării reparării prejudiciului cauzat prin infracțiune.

Menționează că în cadrul desfășurării de către Agenția privind Recuperarea Bunurilor Infracționale a investigațiilor financiare paralele s-a stabilit că învinuitul Postu Igor, la moment se află peste hotarele Republicii Moldova, însă până la plecarea din țară ultimul împreună cu familia (soția și copii minori) a locuit în imobilul (apartament) situat în *****, str. Prieteniei 4, ap.64, înregistrat la organul cadastral cu numărul cadastral 8001107.003.01.064. Actualmente în imobil locuiesc doar soția și copii învinuitului, totodată s-a stabilit că Postu Igor și familia acestuia locuiesc în apartamentul respectiv deja mai mult de zece ani.

Astfel, potrivit datelor din sistemul informațional al Departamentului cadastral al ÎP ”Agenția Servicii Publice”, bunul imobil cu numărul cadastral 8001107.003.01.064 a fost

procurat de către Postu Igor în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 2427 din 24.08.2007 cu prețul de 424 322 lei. La data de 28.08 2007 în baza contractului de credit nr. 309 cet. Postu Igor a primit un credit în sumă de 420 000 lei, ipotecând la BC ”Moldindconbank” SA apartamentul respectiv.

Ulterior, Postu Igor, în postura sa de director al filialei Strășeni BC ”Moldindconbank” SA a semnat scrisoarea nr.523 din 01.07.2010 prin care permite înregistrarea dreptului de proprietate asupra imobilului situat în *****, str. Prieteniei 4, ap. 64 în favoarea fratelui său ***** cu păstrarea grevării în favoarea băncii. Astfel, potrivit datelor din sistemul informațional al Departamentului cadastral al ÎP ”Agenția Servicii Publice”, bunul imobil cu numărul cadastral 8001107.003.01.064, la moment se află în proprietatea cet. *****. Imobilul a fost dobândit în baza contractului de vânzare-cumpărare nr.3743 din 20.05.2010, în baza căruia învinuitul Postu Igor l-a vândut fratelui său ***** cu prețul de 111 094 lei, ceea ce constituie valoarea cadastrală, dar nu valoarea de piață al acestuia.

Potrivit datelor din Sistemul informațional al Serviciului Fiscal de Stat, în perioada 2008-2010 ***** împreună cu soția Postu Diana au obținut venituri legale în sumă totală de doar 22 376,34 lei. Astfel se constată că aceștia nu au dispus de venituri legale suficiente pentru a procura imobilul situat în *****, str. Prieteniei 4, ap. 64 al cărui valoare conform avizului consultativ al specialistului nr.81 din 05.02.2021 este de 603 701 lei. Mai mult ca atât, s-a stabilit că soții ***** și Postu Diana își au adresa de domiciliu și locuiesc în apartamentul nr.109, situat pe adresa mun. *****, bd. Mircea cel Bătrân 48, cu numărul cadastral 0100313.369.01.109, procurat în baza contractului de vânzare-cumpărare n.528 din 25.04.2014.

Menționează că prin ordonanța din 17.07.2020, BC ”Moldindconbank” a fost recunoscută în calitate de parte civilă în cadrul cauzei penale nr. 2020010642, suma acțiunii civile constituind 2 767 349 lei. Din probele administrate s-a stabilit că Postu Igor a procurat imobilul, iar transmiterea în proprietatea fratelui său ***** a fost una fictivă, deoarece Postu Igor exercită posesia și folosința bunului respectiv în calitate de beneficiar efectiv și se comportă în raport cu acesta ca proprietar. Astfel, la 11.02.2021 a fost emisă ordonanța de aplicare a sechestrului asupra bunurilor care aparțin cu drept de proprietate în calitate de proprietar și beneficiar efectiv învinuitului Postu Igor. La 16.02.2021, Judecătorul de instrucție al Judecătoriei *****, sediul Ciocana a emis încheiere prin care a autorizat punerea bunurilor sub sechestru, fapt despre care a fost adus la cunoștință cet. ***** la 21.06.2021 (f.d. 62-65).

Persoana interesată, Postu Igor nu a fost posibilă citarea acestuia în ședință judiciară din motiv că ultimul în calitate de învinuit este anunțat în căutare (având măsură preventivă-arestul preventiv) locul aflării acestuia fiind necunoscut.

Prin hotărârea Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 25 mai 2023, s-a respins ca fiind nefondată cererea de chemare în judecată depusă de reclamantul ***** împotriva Procuraturii Anticorupție cu privire la anularea sechestrului aplicat asupra bunului imobil cu nr. cadastral 8001107.003.01.064 prin încheierea și mandatul Judecătoriei ***** nr. 12-109/2021 din 16.02.2021.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la data de 09 iunie 2023, ***** a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 25 mai 2023.

Apelantul *****, reprezentat de avocatul Bejenar Dumitru, în ședință de judecată a susținut cererea de apel și a solicitat admiterea acesteia.

Reprezentantul intimatului Procuraturii Anticorupție, Ana Gureu a solicitat respingerea apelului, cu menținerea hotărârii instanței de fond, care este legală și întemeiată.

Audiind explicațiile reprezentanților părților, studiind materialele pricinii, Colegiul Civil consideră necesar de a admite apelul din următoarele considerente.

În conformitate cu art.385 lit.d) CPC, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul, să caseze hotărârea primei instanțe şi să trimită pricina spre rejudecare în primă instanță doar în cazul în care s-au încălcat temeiurile prevăzute la art.388 alin.(1) lit. d) şi i).

Conform prevederilor art.388 alin.(1) lit. d) CPC, hotărârea primei instanțe urmează a fi casată, independent de argumentele cererii de apel, dacă instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane neantrenate în proces.

În temeiul art.240 alin.(1) CPC, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii şi admisibilitatea acțiunii.

Conform dispozițiilor art.118 alin.(3) şi alin.(5) CPC, circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii sunt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile şi obiecțiile părților şi ale altor participanți la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate. Astfel, în opinia instanței circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii au fost determinate definitiv, reieșind din pretențiile şi actele probatorii prezentate în ședința de judecată.

Articolul 130 alin.(1) CPC statuează că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Potrivit dispozițiilor art.373 alin.(1), (2), (5) CPC instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor şi obiecțiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanță.

În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea pricinii, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres obligă instanța de apel să verifice circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Din conținutul celor relatate Colegiul reține că sarcina instanței de apel derivă reieșind din dispozițiile art.373 alin.(1), (2), (5) CPC, în condițiile în care instanța de fond a soluționat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acțiunii în raport cu concluziile reținute de către aceasta.

Colegiul Civil reține că instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reținându-i-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însușirea motivelor

instanței inferioare. (Hirro Balani c. Spaniei, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

Colegiul reține că în conformitate cu prevederile art.5 CPC, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanța de judecată în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile şi interesele legitime.

Conform art.8 alin.(1) Cod civil drepturile şi obligațiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sânt prevăzute de lege, dau naștere la drepturi şi obligații civile, pornind de la principiile generale şi de la sensul legislației civile.

Conform alin.(2) drepturile şi obligațiile civile apar:

a) din contracte şi din alte acte juridice;

b) din acte emise de o autoritate publică, prevăzute de lege drept temei al apariției drepturilor şi obligațiilor civile;

c) din hotărâre judecătorească în care sânt stabilite drepturi şi obligații;

d) în urma creării şi dobândirii de patrimoniu în temeiuri neinterzise de lege;

e) în urma elaborării de lucrări științifice, creării de opere literare, de artă, în urma invențiilor şi altor rezultate ale activității intelectuale;

f) în urma cauzării de prejudicii unei alte persoane;

g) în urma îmbogățirii fără justă cauză;

h) în urma altor fapte ale persoanelor fizice şi juridice şi a unor evenimente de care legislația leagă apariția unor efecte juridice în materie civilă.

Potrivit prevederilor art.10 alin.(1) Cod civil statuează că apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară.

Astfel, potrivit prevederilor leale menționate supra, drepturile civile sunt susceptibile de apărare judiciară independent de faptul dacă sunt sau nu prevederi exprese în Codul civil sau alte legi; or, instanța de judecată apără nu numai drepturile, dar şi interesele legitime, atît cele încălcate, cât şi cele contestate; apărarea judiciară este o formă de apărare preponderentă, dar nu exclusivă.

Potrivit dispozițiilor art.11 Cod Civil apărarea dreptului civil se face prin:

- recunoașterea dreptului;
- restabilirea situației anterioare încălcării dreptului şi suprimarea acțiunilor prin care se încalcă dreptul sau se creează pericolul încălcării lui;
- recunoașterea nulității actului juridic;
- declararea nulității actului emis de o autoritate publică;
- impunerea la executarea obligației în natură;
- autoapărare;
- repararea prejudiciilor;
- încasarea clauzei penale;
- repararea prejudiciului moral;
- desființarea sau modificarea raportului juridic;
- neaplicarea de către instanța de judecată a actului ce contravine legii emis de o autoritate publica;
- alte căi prevăzute de lege.

Conform prevederilor art.14 alin.(1) şi (2) Cod civil, persoana lezată într-un drept al ei poate cere repararea integrală a prejudiciului cauzat astfel. Se consideră prejudiciu

cheltuielile pe care persoana lezată într-un drept al ei le-a suportat sau urmează să le poarte la restabilirea dreptului încălcat, pierderea sau deteriorarea bunurilor sale (prejudiciu efectiv), precum şi beneficiul ratat prin încălcarea dreptului (venitul ratat).

Repararea prejudiciilor reprezintă acea metodă de apărare a drepturilor civile încălcate, care dă posibilitate persoanei drepturile căreia au fost lezate să ceară repararea integrală acestora (art. 14).

În conformitate cu prevederile art.117 alin.(1) CPC, probe în pricinile civile sunt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanțelor ce justifică pretențiile şi obiecțiile părților, precum şi a altor circumstanțe pentru justa soluționare a pricinii. Or, în conformitate cu prevederile art.121 CPC, instanța judecătorească reține spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.

Conform prevederilor art.130 alin.(1-3) CPC instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe - aspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la pertinența, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficientă pentru soluționarea pricinii.

Potrivit prevederilor art.131 al.(1) CPC, explicațiile date de părţi asupra circumstanțelor care le sânt cunoscute şi care au importanță în proces urmează a fi verificate şi evaluate deopotrivă cu celelalte probe.

În ședință de judecată s-a stabilit că la 24.08.2007, bunul imobil cu numărul cadastral 8001107.003.01.064 a fost procurat de către Postu Igor (învinuitul) în baza contractului de vânzare cumpărare nr.2427 din 24.08.2007 cu prețul de 424 322 lei.

Ulterior, la data de 28.08 2007, în baza contractului de credit nr. 309 Postu Igor a obținut un credit în sumă de 420 000 lei, ipotecând la BC ”Moldindconbank” S.A apartamentul respectiv (f.d. 27-28).

Mai apoi, la data de 20.05.2010 bunul imobil cu numărul cadastral 8001107.003.01.064 a fost vândut în baza contractului de vânzare-cumpărare nr.3743 din 20.05.2010 reclamantului-apelant *****, fratele lui Postu Igor), cu prețul de 111 094 lei (f.d. 22-25).

La 05.08.2020 a fost pornită urmărirea penală conform elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute la art. 191 alin.(5) Cod penal. Prin ordonanța din 04.12.2020, Postu Igor a fost pus sub învinuire incriminându-i-se comiterea infracțiunii prevăzute la art.190 alin.(5), 190 alin.(5) și art.190 alin.(5) Cod penal și pentru faptul că în perioada 2013-2017 activând în calitate de director al filialei „Moldindcombank” S.A a însușit de la mai multe persoane fizice mijloace bănești în sumă totală de 2.667.349 lei.

Astfel, la 28.12.2020, Procuratura Anticorupție a dispus prin delegație Agenției de Recuperare a Bunurilor Infracționale din cadrul CNA efectuarea investigațiilor financiare paralele în privința învinuitului Postu Igor, în vederea identificării bunurilor infracționale care pot fi sub sechestru sau care ar putea constitui obiect al confiscării speciale, cât și în scopul asigurării reparării prejudiciului cauzat prin infracțiune.

Conform art. 6 alin.(201) CPP investigații financiare paralele, reprezintă totalitatea acțiunilor de urmărire penală şi a măsurilor speciale de investigații desfășurate cu scopul

acumulării probelor referitoare la bănuit, învinuit, inculpat sau condamnat, la patrimoniul acestuia şi bunurile pe care le deține în calitate de beneficiar efectiv, la patrimoniul proprietarului şi administratorului bunurilor deținute de bănuit, învinuit, inculpat sau condamnat în calitate de beneficiar efectiv, în vederea recuperării bunurilor infracționale.

În cadrul desfășurării de către Agenția privind Recuperarea Bunurilor Infracționale a investigațiilor financiare paralele s-a stabilit că învinuitul, la moment, se află peste hotarele Republicii Moldova, iar pe lângă bunurile deținute oficial, învinuitul Postu Igor este și beneficiarul efectiv al următoarelor bunuri: bunul imobil (apartament) cu numărul cadastral 8001107.003.01.064, situat *****, str. Prieteniei 4 ap. 64; - Autoturism de model Honda CRV cu n/î ACI 719; - autoturism de Model Nissan Qashqai cu nr. YSX187; La 11.02.2021 a fost emisă ordonanța de aplicare a sechestrului asupra bunurilor, care aparțin cu drept de proprietate în calitate de proprietar și beneficiar efectiv învinuitului Postu Igor, inclusiv, apartamentul situat str. Prieteniei 4 ap. 64 (f.d. 73-78).

Ulterior, la data de 16.02.2021, judecătorul de instrucție al Judecătoriei *****, sediul Ciocana a emis încheiere prin care a autorizat punerea bunurilor sub sechestru, fapt despre care a fost adus la cunoștință lui ***** la 21.06.2021 (f.d. 68-72).

Reclamantul *****, în calitate de proprietar al bunul imobil cu numărul cadastral 8001107.003.01.064, situat *****, str. Prieteniei 4 ap. 64 s-a adresat Judecătoriei Strășeni cu o acțiune privind ridicarea sechestrului de pe bunul imobil în cauză invocând încălcarea dreptului de proprietate.

Conform art.203 alin. (1) CPP punerea sub sechestru a bunurilor este o măsură procesuală de constrângere, care constă în inventarierea bunurilor şi interzicerea proprietarului sau posesorului de a dispune de ele, iar în caz de necesitate, de a se folosi de aceste bunuri. După punerea sub sechestru a conturilor şi a depozitelor bancare sânt încetate orice operațiuni în privința acestora.

Alin. (2) al aceluiași articol prevede că punerea sub sechestru a bunurilor se aplică pentru a asigura repararea prejudiciului cauzat de infracțiune, acțiunea civilă sau eventuala confiscare specială sau confiscare extinsă a bunurilor ori a contravalorii bunurilor prevăzute la art. 106 alin. (2) și art. 1061din Codul penal.

Art.209 alin.(2) CPP alte persoane decât bănuitul, învinuitul, inculpatul care consideră că punerea sub sechestru a bunurilor lor este efectuată ilegal sau neîntemeiat sânt în drept să ceară organului de urmărire penală sau instanței să scoată bunurile de sub sechestru. În cazul în care acestea refuză să satisfacă rugămintea sau nu au comunicat persoanei respective despre soluționarea cererii timp de 10 zile din momentul primirii ei, persoana este în drept să solicite scoaterea bunurilor de sub sechestru în ordinea procedurii civile. Hotărârea instanței de judecată în privința acțiunii civile privind scoaterea bunurilor de sub sechestru poate fi atacată de către procuror în instanța ierarhic superioară cu recurs în termen de 10 zile, însă, după intrarea ei în vigoare, este obligatorie pentru organele de urmărire penală şi pentru instanța de judecată care judecă cauza penală în cadrul soluționării chestiunii ale cui bunuri trebuie să fie confiscate sau, după caz, urmărite.

În acest context, Colegiul reține că potrivit art.164 alin. (3) Cod de executare, acțiunea de ridicare a sechestrului (radierea din actul de inventar) se intentează împotriva debitorului şi creditorului urmăritor.

<u>Dacă sechestrarea (inventarierea) bunurilor s-a făcut în temeiul unei hotărâri penale privind confiscarea bunurilor, persoana condamnată şi organul financiar respectiv vor figura în calitate de pârât.</u>

În acord cu art. 62 alin. (1) şi (2) Cod de procedură civilă, coparticiparea procesuală este obligatorie dacă examinarea cauzei implică soluționarea chestiunii cu privire la drepturile sau obligațiile mai multor reclamanți şi/sau pârați atunci când: a) obiectul litigiului îl constituie drepturile şi obligațiile comune ale mai multor reclamanți sau pârați; b) drepturile şi obligațiile reclamanților sau pârâților decurg din aceleași temeiuri de fapt sau de drept.

Ca urmare a constatării temeiurilor coparticipării procesuale obligatorii, instanța judecătorească va înștiința, din oficiu sau la cererea participanților la proces, pe toţi coreclamanții şi copârâții despre posibilitatea de a interveni în proces. Încheierea judecătorească prin care este respinsă cererea participantului la proces privind înștiințarea coparticipantului poate fi atacată odată cu fondul cauzei.

La fel, art. 67 alin. (1)-(3) Cod de procedură civilă statuează că persoana interesată într-un proces pornit între alte persoane poate interveni în el alături de reclamant sau de pârât până la închiderea dezbaterilor judiciare în prima instanță dacă hotărârea pronunțată ar putea să influențeze drepturile sau obligațiile lui față de una din părți.

Pentru a interveni în proces, intervenientul depune o cerere în care demonstrează interesul intervenției, menționând cărei părți se va alătura. Copia de pe cerere se înmânează ambelor părţi.

Intervenientul accesoriu poate fi introdus în proces şi la cererea uneia dintre părţi sau din oficiul instanței.

Prin prisma acestor norme instanța de judecată atestă că pretențiile reclamantului-apelantului vizează drepturile terțului neatras în proces, respectiv a debitorului învinuit, persoana cărora a fost stabilită de prima instanță, inadvertență ce nu poate fi înlăturată de instanța de apel, fapt ce generează necesitatea casării hotărârii contestate şi remiterea acesteia la rejudecare în vederea înlăturării acestor inadvertențe. Or, instanța urma să stabilească dacă este sau nu Postu Igor parte sau cel puțin participant la soluționarea litigiului în cauză.

Or, în corespundere cu art.239 CPC, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanța îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanța şi pe probele cercetate în ședință de judecată.

În accepțiunea art.26 alin.(1), (2) CPC procesele civile se desfășoară pe principiul contradictorialității şi egalității părților în drepturile procedurale.

Contradictorialitatea presupune organizarea procesului astfel încât părțile şi ceilalți participanți la proces să aibă posibilitatea de a-şi formula, argumenta şi dovedi poziția în proces, de a alege modalitățile şi mijloacele susținerii ei de sine stătător şi independent de instanță, de alte organe şi persoane, de a-şi expune opinia asupra oricărei probleme de fapt şi de drept care are legătură cu pricina dată judecății şi de a-şi expune punctul de vedere asupra inițiativelor instanței.

Or, principiul preeminenței dreptului, inserat în preambulul Convenției Europene şi Statutul Consiliului Europei, constituind în același timp un important impuls la adoptarea Convenției (Golder contra Regatului Unit al Marei Britanii, nr. 4451/70 din 21.02.1975, par. 34, f.d. 30), cât şi parte integrantă a Convenției în conformitate cu prevederile art. 31 alin. (2)

al Convenției de la Viena cu privire la dreptul tratatelor din 23.05.1969, nu poate fi neglijat la soluționarea pricinilor civile, potrivit prevederilor art. 12 Cod de procedură civilă.

Colegiul reține că în circumstanțele speței, sacrificarea principiului preeminenței dreptului va avea inter alia drept efect defavorizarea procesuală a terților, deoarece asemenea acțiuni nu pot fi admise de către instanța de judecată decât în condițiile expres stabilite de lege, în caz contrar, acțiunile arbitrare ale instanțe sunt incompatibile testului de imparțialitate obiectivă perceput de un observator informat şi dezinteresat. Imparțialitatea este esențială pentru îndeplinirea adecvată a funcției judiciare, ea privește nu doar hotărârea însăși, ci şi întreg procesul, prin care se ajunge la aceasta (valoarea 2, principiile de la Bangalore privind conduita judiciară).

Mai mult decât atât, potrivit definiției date în jurisprudența CtEDO noțiunii de certitudine legală, se menționează inter alia că legislația națională trebuie să fie expusă cu o suficientă precizie pentru a oferi posibilitatea persoanelor de a-şi reglementa comportamentul în sensul posibilității obținerii unor „consultații adecvate” de a prevedea în caz de necesitate la un nivel rezonabil, consecințele, ce pot surveni în rezultatul anumitor acțiuni (Sunday Times vs UK 26.04.1979, §49).

Certitudine legală impusă inter alia regulilor de procedură civilă în calitate de condiție sine qua non a unui proces echitabil, vizează atât drepturile reclamantului şi ale pârâtului, cât şi alte terților în privința cărora legiuitorul a oferit posibilitatea instanței de a acționa în limitele legale din oficiu în scopul asigurării unui proces echitabil.

Conform dispozițiilor art.1 alin.(3) al Constituției Republicii Moldova, în lumina interpretărilor date în jurisprudența constantă a Curții Constituționale, (hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 19.01.1998), una din caracteristicile constituționale ale statului de drept o constituie obligațiunea statului, autorităților lui publice, instituțiilor, persoanelor oficiale de a activa în limitele atribuțiilor lor stabilite de Constituție şi Legi, iar instanța de judecată nu constituie o excepție în acest sens.

Instanța de apel reține că neantrenarea în proces a persoanelor care dispun de interes legal în acest sens, reprezintă o violare vădită a dreptului acestora la un proces echitabil, garantat de art. 6 CEDO și constituie temei legal necondiționat, de sine stătător și invocat din oficiu, de casare a hotărârii contestate, cu trimiterea cauzei la rejudecare în prima instanță.

La rejudecarea cauzei prima instanță urmează să țină cont de cele relatate în prezenta decizie, să întreprindă măsuri în vederea atragerii în proces a subiectului de drept, a căror drepturi și interese legitime se aduce atingere prin judecarea litigiului în speță și să adopte o hotărâre temeinică și corectă.

Din aceste considerente Colegiul ajunge la concluzia de a casa hotărârea primei instanțe din alte motive decât cele invocate de apelant şi de a remite cauza la rejudecare, în alt complet de judecată.

În conformitate cu prevederile art.385 lit.d), 390 CPC, Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel *****

d e c i d e:

Se admite apelul declarat de *****.

Se casează hotărârea Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 25 mai 2023, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de ***** către Procuratura Anticorupție RM

privind anularea sechestrului asupra bunului imobil cu remiterea cauzei la rejudecare, în aceiași instanță, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, Marina Anton

Judecătorul

Judecătorii Olga Cojocaru

Andrei Cașcaval

Dosarul:nr.2a-3575/23 Judecător: Neguriţa Veaceslav

2-22119224-02-2a-19092023

D I S P O Z I T I V U L
D E C I Z I E I

25 iunie 2024 mun. *****

Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel *****

În componentă:

Președintele ședinței, judecătorul Marina Anton

Judecătorii Olga Cojocaru şi Andrei Cașcaval

Grefier Ecaterina Mihailov

examinând în ședința publică apelul declarat de ***** împotriva hotărârii Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 25 mai 2023, adoptată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către ***** împotriva Procuraturii Anticorupție cu privire la anularea sechestrului asupra bunului imobil.

În conformitate cu prevederile art.385 lit.d), 390 CPC, Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel *****

d e c i d e:

Se admite apelul declarat de *****.

Se casează hotărârea Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 25 mai 2023, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de ***** către Procuratura Anticorupție RM privind anularea sechestrului asupra bunului imobil cu remiterea cauzei la rejudecare, în aceiași instanță, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, Marina Anton

Judecătorul

Judecătorii Olga Cojocaru

Andrei Cașcaval